

Taizs Gergő

ÜVEGIDŐ

LIGET

Taizs Gergő

ÜVEGIDŐ

Liget Műhely Alapítvány, 2021

Szerkesztette: Levendel Júlia, Horgas Judit

A borítót – Turbuk István 'Steve' fotójának felhasználásával –

René Margit tervezte

Tördelés: Károlyné Ór Erzsébet

ISBN 978-615-5419-57-7

TARTALOMJEGYZÉK

MÉGSEM SZIKLASZILÁRD	5
Időöntöde	6
Mire kiástuk	7
A habok zsokéja	8
Körbenő	9
Sosem volt sehogy	10
Köpönyeg	11
Szélnek eresztve	12
Deus ex	13
Nyárvégi	14
Fanyűvők	15
Utórezgés	16
Bújik	17
Ez az a párhuzam	19
Fehér csend	20
Kiválni a sűrűjéből	21
ÖNMAGÁBA HÖMPÖLYÖG	22
Kisípoltság	23
Tengerjárás	24
Szemvillanásnyi otthon	25
Önarckép	26
A kerti törpék jajgatása	27
A dolgok elromlanak, ez a dolguk	28
Rövidzárlat	29
Idegen test	31
Korhadás	33
Netovább	34
Önmisszió	35
A hajtók érkezése	36
Színjáték	37

Pamutharang	38
Vedlés	39
LÁTSZÓLAG MOZDULATLANUL	40
Hazatalálni	41
Sóhaj helyett	42
Holttér	43
Holnap volt	44
Lényegében súlytalan	45
A becsapódás morfológiája	46
Ebben a hónapban	48
A határtalan égbolt	49
Törésvonal	50
Elcsendesülés	51
A bezártság anatómiája	52
Visszazuhanunk	54
Az idő valamely végén	55
Tanúfal	56
MEGFEJTI MAGÁT	58
Jelen lenni	59
Az ágybéli rutinok mozgíthatatlansága	60
Kakaós tej	62
Born slippy	64
Kerék, palatető, erdősáv	66
Távolodóban a középponttól	67
Csigaház	69
Megriadni	71
Sic transit	72
Forrásponton túl, kihűlésen innen	73
Visszatérnek	74
Csak addig	75
Hol ér véget	77
Üvegidő	78

MÉGSEM SZIKLASZILÁRD

IDŐÖNTÖDE

A dermedő jelen a most viaszából font keret,
ahogy anyaggal szövi át és tölti föl a teret
a lomha enyészet, úgy az időöntődében
nyer formát mindaz, ami van: az olvadás-
ponton túl egymásra rakódó rétegek,
az irányok, majd a nemlét viszonylagossága,
mint a gyertyatestet széthordó láng,
és az abból kinőtt kormos hiány, amit
foltosra koptat az elmúlás közönye, hogy
kihazudjon belőle pár porózus pillanatot,
mégis – a teljesség igényével vagy anélkül –
annyi bizonyos, ha mindeddig nem volt kanóc,
se szikra, se fénylő felismerés, ez itt annak a helye,
hogy majd lesz.

MIRE KIÁSTUK

Ha nincs idő, a létezés törekeny, s bár nem vártunk vendéget ebédre, mi mégis a régi módszerekkel élve készítettük fel a terepet az érkezésre: ásó, kapa, nagyharang meg persze fejsze, csákány, fűrészgép és lapát oldozta el a földtől díszcserjénk gyökérfonatát. Az októberi rideg fényben csillogott homlokunk verejtéke, felizzott a kar, foszlott a talaj, lazult a csápok ölelése. S mert nem engedtek, a fáradságtól megremegve ásónyéltre támaszkodtam, úgy fogadtam meg, hogy

ha egyszer azon kapom magam, hogy magam után kapkodok, ne feledjem, mindenkinek kell egy sziget. Így ha sodródnék a kies vízben, mondjuk a Chatham-szigetektől 1200 kilométerre keletre és kissé délre, ott leúsznék az óceán fenekére, lefúrnék a bolygó rétegein át egészen a középpontig és tovább, akkor a világ túloldalán nyugvó szilárd felszínre jutnék, ahol – az északi féltekén, azaz Kelet-Európa piros-fehérezöld kertjének közepén – ebéddel várnának.

A HABOK ZSOKÉJA

Hommage á Ady Endre

Jobbra-
balra, oda-vissza, vissza
oda, fel és alá, jobbra-
balra csapódás, becsapódás.

Hol keleten,
hol nyugaton, végső soron
mindig a magyar ugaron, fanyar
uralom. Poeta propheticus,
te zabos, eltévedt muszáj
lovak új irányadója!
A halottak élén most
úgy zeng minden elfeledett,
száz évbe temetett örök
sorod, mint pattogó ostorok:
„Viszkózus végzetünk tengerén
a két part közé rekedt reményt
mentsd ki, te mentsd ki!”
Erős vár vagy, Ady building,
és mint Humus Hungaricus, így szóltál:
„Szervezz nyersanyagból szerves
pépet, jövőképet, népet komposztálj!

Jobbra-
balra többé sose, sose
sodródj, kompország!
Végzetünk viszkózus tengerén
harc a Magunkkal, a nemzetért.
Új vizektől se félj: habár ellent-
mondás, paradoxon, hogy a föl-
földobott kő csak úgy lehet lesüllyedő,
ha súlytalan.”

KÖRBENŐ

M. E.-nek

Az idő fekete és áttetsző.
Egyszerre terem és pusztít,
felemel és porba sújt.

Az idő folyékony és feszes,
kitölti a rendelkezésre álló
teret. Ő az anyag igaz eredete.

Magába olvaszt és porlaszt,
feloldja a formát és formál.
Köztes nyelv, mit mindenki ért.

Az idő különbözőség és
egység. Nem lehet másmilyen,
és csakis másmilyen lehet.

S habár a változás végbemegy,
sosem marad végleges.
Vállán hordja töretlen terhét.

Az idő füst, kéményén át
távozik a ház. Az idő minden
irány, s mégis a „merre tovább?”

Úgy nő körbe ez a gondolat,
mint rozsdaverte szöveget a fa.
Az idő az elmúlás illúziója.

SOSEM VOLT SEHOGY

*A dallamod, Joanna Brouk,
örömteli, s egyszerre bús.*

Lelkemre vettem, mélyen beszívtam a porladó várost,
sóder ülepedett tudómré, süllyedése halálos.

Lepukkant térkövek hazudták a változás lózungját,
fent poliészter jelszavaink valának zászlórúdján.

„Mindig lesz valahogy” – üzenté a folyami PET palack,
„Tititi-tátátá-tititi” – dobolták a madarak.

Kócos-szikár dallamát dúdolta bennem a kényelem,
mikroműanyag jövő, atomjaira hasadt jelen.

Nem értettem a bizalmat, a nyitva hagyott ablakot,
hol gyűrűző olajfolt az éj, sorsom rozsdás tetszhalott.

A megéltből a vágyottat, mint köztes teret, kivontam,
eredményét elhallgattam, és júdás lettem titokban.

Szótlán szégyenemet ólomból öntötte ki az idő,
míg a flaszterre kent galambszarból karmám szobra kinőtt.

KÖPÖNYEG

A súlytalan időt dobozba zárom,
benne egymásra olvadó emlékek:
az illesztéseken lomhán szivárogoz
át a rest idill, pocsolóát növeszt
a padlón, felette testmeleg hallgatás,
s mint köpönyegtelen, sprőd hússzövet,
elindulásra várok.

Utcai légszomj: olajba mártott
szivárványszag kormolja orromat,
placcsog a mennybolt talpam alatt,
az eső utáni mozdulatlan közben
fodros fényt fröcsköl a lámpavas,
holtpontjaim vonallá sűrűsödnek,
tűzfalakra firkált félelmeim áznak:
„Itt jártam”,
de mi végre?

SZÉLNEK ERESZTVE

A szélrágta szatyor szakasztott olyan,
mint összetiport, rongyos rágógumik
kiköpött mása, most nyúlik pontosan,
töpped, és mint a világűr, tágul is,

percnyi nyugalma sincs, hogy is lenne, ha
egyet előre, rögvest hátra hármat,
úgy verdes a blőd üresség benne ma,
mint Vulcanus lángoló kalapácsa,

mily abszurd szabadság, hogy lámpavastól
lámpavasig kószál, falnak ütközik,
majd bokrok tövébe húzódva arról
ábrándozik, hogy ágak közé köti

enyészetre váró, ősz lángú testét
a lét, mint önmaga rút Rorschach-tesztjét.

DEUS EX

Voltam üresség, kint és bent is a semmi igénye,
minden pont ugyanott, pont ugyanúgy: a sehogy.

Voltam az elszigeteltségben roppant feszülő zaj,
hullámzó membrán, flexibilis feledés.

Voltam a csend, a sarokban ülő pók csontnehezéke:
hálón fönnakadó, hajnali dér-riadó.

Voltam özönvíz, forgószerű erejével a gátra
ráneheztem, ahogy felzubogott a habom.

Lettem a fény, az energia ősi lovagja a térben,
felnyársaltam az ég sodronyos éjlemezét.

Lettem a földre lehulló termésen hasadéknym.
Élőlény sokaság szelte a zsenge határt.

Lettem a hang, a fülekbe folyó méz megragadása,
édes csábítást elsusogó remegés.

Lettem az önkép tükrén hajszálér, ami lüktet,
képmására teremnt antropomorf repedést.

Ércnél is maradandóbb művet emeltem a porból,
mégsem sziklaszilárd – isteni, torz memoár.

NYÁRVÉGI

A horizontot, akár kihúlt takarót, magára húzza
a vöröslő Nap. Kezet nyújtva lengedeznek az útra
behajló bugavirágok, a nádassal körbenőtt bölcs
fűzfarecsegés a láperdő mítoszát szavatolja,
a vízimadár nyurga alakját röptében sziluetté
merevíti a forrongó korong. Ha jól odafigyelek,
és egészen közel hajolok, még a fűszálak serkenését
is hallhatom, mert minden egyszerre történik, hagyni
kell csak. Mikor a felhők gomolytaraja kigyullad,
az enyhülést hozó est homálya alászáll a tájra,
az észlelés elvékonyul. Ameddig a szem ellát,
csupán én maradok, a mindenhol megbújó állandó
változás, a csermelyként csörgedező örök idő.

FANYŰVŐK

(A tudat fényesre csiszolt deszkái alatt
fondorlatos férgek masíroznak.) Egy-két-há!
Átrágódunk a megfásult idő körvonalán.
Mire föl ez a nagy hiány, amit itt hagyunk magunk után?
Mire föl a szitkozódás? Mire föl az üdvrivalgás?
Ha sehol egy ősök, késik minden felismerés.
Létezésünk mintázata agyi barázdákat idéz,
nézd, hasadékok mindkét féltekén (magunk
alatt
a fát).

Gyűrődünk, tekervényeink hullámot szabnak alánk,
visszafordulnánk, de sosem volt olyan irány,
csak a mindenütt jelen lévő örök és egyetemes
igazság: nem tart örökké a semmi sem, egy-két-há!
Recsegés-ropogás, pánikban tobzódás.
Mire lyukadunk ki végül? És hová?
Mire föl az állandó rágódás?

UTÓREZGÉS

Hallgatásuk hosszúra nyúlik,
akár a nyáresti árnyak,
torz csend reng a szürke szőttesben
felporzó nyögések helyén.

Amputált pillanat, ahonnan
visszahőköl az ég,
vasrudak merevségébe
kapaszkodik elmúlásuk.

Filléres élet-epigonok:
rongykötések a megcsonkolt
fán, a háttérben egy fémlemez
felköhög a füstben.

Kiszakadt belőlük valami,
maguk sem értik, hogy miért,
a lélek repeszdarabjai
a köztes térbe ragadtak.

Árva marad mind a bordák
közt rekedő sóhajtás,
s mint a vér a zsibbadt tagokba,
visszatér beléjük egyszer

az Isten.

BÚJIK

*akinek nem inge
öltözzön igéimbe*

testére
csavart
leplében
mindig más-
hol keres menedéket
szétfeszíti az anyag
r e p e d é s e i n át-
szivárgó éjszaka
térdig gázol
a hajnal úttalan
ködében

homokba markol
tenyeréből pergeti
a felesleget
ujjaival formál
a maradékból
áttetsző üveget
szeméhez emeli
belenéz
(kötegelt fehérség)
iszapos színekre
fejti szét

a völgyben gleccser
mozdul
hordalék reccsen
a reggelhez tapadó fél-
homályban

kiszámíthatatlanul
ficáncol a fény
törik verődik szóródik
szerteszét és fel-
tölti az árnyas
árkokat

meglátja
mennyit ér a szem-
bogásra
üledett csend
miképp merevednek
a csontok
mészkővé végül
hogyan fogadja
be a táj
elhasznált
emlékezete

EZ AZ A PÁRHUZAM

Ez az a videó, amiben a nagymacska
nem marcangolja szét az embert,
földre viszi ugyan, átkarolja,
hemperegnek, hatalmasra tátott szájába
veszi a fejét, tépőfogairól nyál
csorog, szinte érezni lehet a monitoron
keresztül a húsmeleg leheletet, ahogy
a ragadozó egyetlen harapással össze-
roppanthatná a férfi koponyáját.
Elképzeled a reccsenést,
a csontszilánkok szűrős zaját,
de ez nem az a pillanat.
Ezt az állatot az ember nevelte fel,
miközben összeszelídültek,
nevet adott neki, és ez már nem az a viszony.
Így vagy ezzel a hiánnyal te is.
Ez az a félelem, hogy képtelen
vagy összeroppantani, hiába viszed földre,
fogalmazod meg, ezek nem azok a szavak.
Ez nem az a feszült képsor, aminek a végén
vér folyt. Itt nincs semmi látnivaló,
itt minden olyan megszokott
(unottan fast forwardolod).
Ez a cirmossá szelídült bengáli tigris,
és ez az ember, aki felnevelte a hiányt.

FEHÉR CSEND

A vércseppek nyoma serceg és gőzöl és forrong
a steril terítéken. Aztán mállik és foszlik
és nincs már, összecsuklik a bizonyosság, a kegyelem
halovány reménye. Követni kellene, muszáj volna
a hóban követni valamit, egy csepp szín-
törést, valami nyomot, habosított REM-fázist,
életközeli csikorgást, fogak közt morzsolt álmot.
De máris porlad és porlik és recseg a fülben
a talp és a hó, keménnyé döngöli az idő a ropogó
takarót. Szédülést hint a hóesés hangja,
betemet, ha felnézek, ez a rozsdaszín éjszaka,
ez a január, a lüktető, fehér membrán, a fotonok
fortélyos játéka. Az összetöppedt szavakból száraz
csendet gyúrok, elpöckölöm valahol félúton
szebb napok és a semmi között. Emlékszem még,
hogyan erre járt valaki, mielőtt – – –

KIVÁLNI A SŰRŰJÉBŐL

A pontok szabálytalan halmaza
óvatos vonallá vegyül, szükségszerű
oldásokhoz rendelt kontrasztja mentén
letisztulnak a képlékeny képzetek:
a megtapasztalt teremtés motívumai.

Az idő egymásból nyíló stigmái,
mint útjelző táblák, a tér-törések
közt eligazítanak, hogy bármerre
íveljen a táj, végül visszatalálj
magadba spirális pályádat követve.

A felfüggesztett folyamatok,
mint a kontrollvesztés fotóalbuma:
képtelen döntések és döntésképtelenségek
pillanatfelvételei – tükörből nézni,
ahogy hozzáalakulsz a dolgokhoz.

Lekerekített élek, fáradhatatlan
roskadás, megráncosodott lélegzet,
letisztult reszketés, jelöletlen
arcok: az elmúlás begyakorolt
mozdulatsora átcsorog az íriszen,

miközben az emlékezet fraktáljai
úgy tömbösülnek, akár mondatvégi
írásjelek: a glóbuszon még utoljára,
konok kiáltással felegyenesedni,
mintha csak felraknád a pontra az „i”-t.

ÖNMAGÁBA HÖMPÖLYÖG

KISÍPOLT RÉSZ

Megszólalásig (*sic!*) hasonlítok a tévéinterjúk
kisípolt részéhez, és ahhoz, amit mögé képzelek.

Máskor úgy gondolom, hogy félig óceánból,
félig égboltból állok, mint a horizont: kifeszített
csöndemet csak a teherhajók kürtje kuszálja össze
olykor – – –

TENGERJÁRÁS

Hűvös hegyek sziklaszüllötte vagyok,
a sík puszta is örökbe fogadott,
hazatértem a völgy ölébe végül,
és most kopár tengerpartról álmodom.

Bár lakhatatlan ez a tranzitzóna,
csőrével mégis otthonosan fészkel
tollai közt egy sirály, vacsorára
várja lent a megterített óceán.

Amott póznákról visszavert vijjogás,
szakadt szárnyak hullámzó csapkodása,
sós könny a porhanyós pátosz, legördül

lomhán egy túlgondolt arcon és tájon –
a móló lüktet: elbocsát, befogad,
mint közérzetem árapály-ciklusa.

SZEMVILLANÁSNYI OTTHON

Az egyhetes acid trip (Németország)
után vonatra szállok este hétkor.
A sárga-kék, alkony-festette égbolt
tekintetet bevonzó mély dekoltázs.

Ilyenkor nem szabad aludni, kérem!
Az elme engedelmesen igyekszik:
zenét a fülbe, szemcsepp és ilyesmik,
magamba sulykolom a létigéket.

Az átszálló idő, hol semmi sincsen,
leláncol. Vesztegeljek itt a csöndben?
Inkább az állomás előtt cigimmel

beburkolózom névtelen a ködbe,
de rám hajol a dóm, akár az Isten.
Csak ő és én. Nézünk egymásra Kölnben.

ÖNARCKÉP

Komplementer színárokat válogat.
Újramácsolja a reggelt, és tovább a tegnapot.
A nosztalgiát keretek közé egyszerűsíti.
A hideg fémre nyugtató zöldet,
a meleg fára perzselő magentát.
A mozdulat mechanikus reprodukciója
anyaggal tölti fel a hézagos felszínt.
A délutánt higítóval oldja,
lemossa bőréről a ráragadt képeket,
belebonyolódik a ráncokba,
letörli a saját arcát.
A hiányzó rétegeket tudatosan kerüli,
egy összetört tükör darabkáiból
újrafogalmazza a jelenlétet.
Mozaikszavakat skandál,
néhány felhígult frázist mond,
és kezdi előlről az egészet.

A KERTI TÖRPÉK JAJGATÁSA

Mit tudsz a kerti törpékről,
kérdetted, miközben átvizeltél a kerítés-
lécek közt, és a sövénybe köptél. Tudtad,
hogy a fenyőfák alatt lábon hordják ki
évelő magányukat? Hogy halva születik
bennük a jajgatás? Hogy az örökzöld
árnyékban a napfényre sincs idejük? Mintha
ottfelejtették volna őket az előkert anya-
könyvezetlen kirakatában, tiszta sarkvidéki
félhomály, vigyorogtál, elnyújtott napnyugta,
plasztikus csend, kozmikus árvaság, örök tél
és ilyenek, végül gyökeret eresztenek, hogy
békét kössenek az avarral, s azzal felhúztad
a cipzárt. Nézd, egy-két elszórt tűlevél
gyantát fecskendez a tájba, elnehezednek
a megfakult pillantások is. Ebben a makacsságban
semmi átmeneti nincs, magyaráztad, mindössze
annyi, hogy a tárgyak felülete nemcsak a fényt
veri vissza, mi is tükröződünk bennük sápadt
hallgatással. Az én kerti törpémről most
sok mindent megtudtál. Mondd, ezek után
hogyan tudnám komolyan venni a kézzel-
fogható látványt, ahogy belakjuk tereinket?

A DOLGOK ELROMLANAK, EZ A DOLGUK

Magamba költözöm, de lakhatatlanná váltam.
Máshová most nem mehetek. Tűrni kell – feltételezem.
Kínos dalárda és modoros hajlongás. Neszezések.
Éjszakai trappolás, a WC-tartály újratölt.
Nyitva felejtett ajtó, ablak, szempár. Hasító huzat.
A központozás hiánya. Két összerosott szófordulat.
Félbehagyott klisék. Mint amikor.
Talán a padlódeszkák recsegése. A nyikorgó kilincsek.
Talán a szivárgó csaptelep, egy kiálló szög.
A lábujj ütődése az ágy sarkához, küszöbhez.
Ismeretlen eredetű foltok a falon, tükrön, látótérben.
Megvetemedett szekrényajtó. Ha csukódik is, alig.
Kitölthetetlen rések a zárt helyiségben.
Mondatvégi ásítások. Megárvult hangsúlyvesztések.
Csomagolni kéne újra. Felszívódni egy tőmondatban.

RÖVIDZÁRLAT

*Nem tudhatom, ennél emberibb lesz-e,
mert tegnap megbuktam a Turing-teszten.*

Hogy ne kelljen később
aggódnom, most rövidre zárok bármit:
panelförgeteg, bekerítés, pánik,
mint elkorhadt diófa alatt állni
tajtékzó szélben, télen.
Reccsenésre várni, metsző üvöltésre.
Pólusok rángatnak szerteszét.
Merre lehet innen menni még?

Magányos terhével agyonnyom
két égitest, összeszokott
páros. *Szabadjon nem izgulni* –
mantrázom, mint aki kölcsön-
kapta a könnyűséget,
de nullával próbálja osztani.
Akkor eljönnek majd

értem megfontolt bizonyossággal.
Szemembe néznek, mi van a csatakos
sziklák mögött (vízbe tartó
testek csupán). Felmérnek,
a bőrből négyzetmétert,
a húsból kilót, a vérből litert
számolnak (csobbanás). Türelemmel,
akár a járdára hulló galambtoll,
nem ejtenek felesleges mozdulatot.

(Mindenhol jó
lehetett volna,

de már minden
máshol van,
és itt csak
a semmi.)

IDEGEN TEST

„visszakérem tapasztalatlanságomat
a csodálkozás jogát is egyúttal”
Faludi Ádám: *strassz* (részlet)

Kegyetlen körforgás, mikor írás helyett fej lesz,
vagy fordítva, tehát éppen az ellentettje annak,
amit szeretnél. Ledöntött szimbólumok, bakancs és sár.
Új pénzfeldobás. Írás, persze, hisz fejre fogadtál.
Hogy méltatlan, már nem is fáj, mert lassan semmi sem fáj.
Az önazonosság és az otthon olyan emlék lett,
hogy kapkodni sem mersz utánuk. Minek is tennéd?
Már csak a fejed kapkodod, mert írás lesz megint.
Gyufát gyújtasz. Pénzfeldobás, bakancsba folyó jeges lé.
Szétolvad a zord táj, megpróbálsz elszivárogni, egygé
válni az anyafölddel, testvériesen összekacsintani
a sárral bekent szimbólummal, hogy *helló, hát te?*
Tavasz jön és várod, hogy fölszippantson egy napsugár,
vagy mindegy már, de menni kéne, ha semmi más,
csak valami egyetemes önazonosságod maradt.
Odébb rúgysz egy kavicsot, ne szúrja majd a hátadat,
állva is kényelmetlen már, kínosan vakaródzol,
egyik lábról a másikra helyezed a testsúlyodat.
Menni kéne, elfolyini, habzó tüzet rakni,
de csupán káromkodni tudsz, olyan ősi nyelveken,
amiket csak te beszélsz, senki más. Ennyi
önazonosságod maradt, elbújsz mögé, várod a tavaszt
és a nyári tarlót, mezítlábasan, mint egykor.
Menni kéne, rohanni, harminc felett tán nem is fáj,
csak a bakancsba szivárgó fagyos víz, azt az egyet nem
viseled.
Méltatlan és kínos, te mégis maradsz, és bámulod a falat.
Négy van belőle, négy ablaktalan. Aztán lefekszel, vakolat

és idő pereg, magadra húzod a málló perceket. Megérkeztél
végre. Beletagozódasz a szürkeségbe. Gyufát gyújtani
tavasszal,
mégis minek? A vacogás is lehet meghitt. Hát ennyi volt?
Te szimbólum, te szép szó, az erőszak újabb tárgya,
a vakolat közt majd megtalálalak. Írás? Fej.

KORHADÁS

Nem bírta a megújulást, egyszer csak úgy maradt,
mintha az égből nőtt volna ki,
átlátszó talajba meresztve gyökereit.

(Senki sem választja, talán csak véletlen
fedezi fel magát a repedésekben.)

NETOVÁBB

ideje van a befelé fordulásnak
a sötétben tapogatózásnak
ott villanykapcsoló éle karcol
itt tenyerem hűvös patak
futnak az ingerek felfelé
kimatatom magamat
párhuzamos messzeség
a hüvelykujjak magánya
ideje van a befelé fordulásnak
a feltörekvő *megállj!*-nak
hogyan netovább netovább
nincs mit nincs hogyan nincs miért
mert kézen fogva magammal egy-
irány: tükörország olyan vidék
hol a villanytól az agyam kiég
ahonnan válaszok nélkül nem
ahol válaszok nélkül netovább
ahonnan ideje volna visszatérni
ahol válaszokat matatva
több kérdőjel nem maradhat

ÖNMISSZIÓ

1

Sodródni,
mint pályát tévesztett műhold
a csillagközi tér
csipkézett mezsgyéjén.
Nem látja senki sem,
éppen csak sejtik
a jelöletlen semmit
– magában is azt hordozza.
Kompakt forma. Légellen-
állástalan. Távoli rendszerszemlélő:
tömegvonzásról álmodik.

2

Terebélyesedik a porszemcsés
vázlat. Kőzetbolygót formálgat
fényévnnyi alázat.
Otthont teremt, légteret.
Súrlódást. A hetedik napon
sem pihen. Csillagszél
cserzi mind a magasztos
mágnes-mozdulatot.

3

Telep és telepes.
Önmagába veteményezett
égitest: teremtetett teremtmő.
S ha a fogantatás
mégsem szeplő-
telen, talán
még így is hajlékra talál.
Elliptikus pályaműve *haza*
és haladás.

A HAJTÓK ÉRKEZÉSE

mint csillagok kihunyásuk pillanatában
a fekete-fehér nyugtató aránya
merev mutatóujjak az ajkakon
intő hallgatást indukálnak
a leengedett bőrredőny mögül
előmerészkedő alakok
menekülő vadak prűszkölése

akár az öklendezés
a magunkra ismerés áztató verejtéke
fájdalmas mozdulatsor a megtisztulás
néhány nem kívánt elem
a tudat présházából
kibuggyanó gondolatok
összefröcskölik az alkonyt

éjszakánként vadászok
járnak a lombok alatt
elgereblyézett testeket
hordanak a fatörzsekhez végül
a reggel repedésnyomain át
kiszédülnek az éjszakából
az egymásra zuhanó csendek

SZÍNJÁTÉK

Csak miután a sarokig elérsz,
tűnik majd fel a keresztmetszetek
tiltott kuszasága. Egymásba
illesztett, szövevényes lélegzet-
kavalkád. Még utoljára megpróbálsz
kibogozni a zöldből a kéket,
majd a sárgát. Innentől
a nappalok múlását szünet nélkül
gombolyítod. Az atomok finom
rendezetlensége belső súrlódásodat
idézi. Az időgöngyöleg feszes
tekercse izgatja érfalad, meszes
fehérségét hátrahagyja, a szürkét
szertelen feketére festi. A táj
önmagába hömpölyög, összekuszál,
ahogy utolsóként te is elhagyod
rendezetlen metszeted. A fényt
talán már sosem vered vissza,
de félelem helyett megtanulsz
a sötétben látni. Ha közelebb
lépsz, titkon magadra ismersz.

PAMUTHARANG

Visszhang vagyok,
fodros gyűrődés magam alatt.
A belső tér hullámain
alig hallhatóvá rojtosodom.

Fellebben bennem a titok.
Utolsó feszes kondulásom
cérnaszál a szélben.

Foszlásom zéruspont.
Elvarratlanul gravitálok,

beleszakadok a merevségbe.

VEDLÉS

Hogyan nőnek a rákok,
erről mesélt,
az egyre kényelmetlenebb
meszes váz ledobásának meg-
megismétlődő rituáléjáról,
mikor a testhez simuló merev
héj képtelen tovább tágulni
és követni a térfogat-növekedést.

A nyomasztó szorítás el-
viselhetetlenségéről,
a fojtogató félhomályról
és a növekedéssel járó
vedlésről mesélt,
hogyan növesztenek újra
a ragadozók elől
komor kövek alá bújva
tágasabb kitinpáncélt
a puhatestű lények.

Arról mesélt,
ezt a folyamatot
csak egyféleképp lehet
és szabad értelmezni:
a kívülről érkező nyomás
a belső növekedés lehetősége,
vagyis minden kő alatt rejtőző
rák a legyőzött szorongás
meztelen metaforája.

LÁTSZÓLAG MOZDULATLANUL

HAZATALÁLNI

Korán van a lámpaoltáshoz. Talán
azért nyúlok a kezed után, hogy a
félbehajtott időt zsebembe rejtsem.
Előtted nincs más takargatnivalóm.

Csapongok. Próbálok emlékezni ránk,
elszórt jegyzeteim erről vallanak.
A holnap miatt ne aggódj. Ébresztőm
beállítom, csak tegnap kell majd kelnem.

Szubatomi jeleidet követem.
Kenyérmorzsák mesebeli avaron.
S hogy mi lesz velünk? Nem tudom. Leromlott

látási viszonyok, pár gyapjas ködfolt
a lelkemen. Segíts hazatalálnom
magamhoz benned, útvesztőimen át.

SÓHAJ HELYETT

megfolyik a csend veled ahogy kicsapódsz
a suttogásból lecsepegsz és foltot hagysz
a vállamon mert lehetek néma lehelet egy
megtalált szó a sóhaj helyett elmotyogott
valónk a köztes tér szűkülete vagy tartós
hiánycikk és kereslete mikor meghajlik
a tér nyakad környékén álmod sug belém
hol gyermek leszek újra menthetetlen
aszalódom téli vesszőn ottfelejtett
réshangként

HOLTTÉR

Azt mondtad, a holt térben történnek
az igazán lényeges dolgok,
a feltételezés vakfoltja mögött,
hogy valóban ott rejtőznek
a takarásban, a látószögön kívül,
tapintható távolságban, az észlelésből
nyíló fekete lyukak peremén,
kiszámíthatatlanul. A megismerésre
váró tér intim jellegéről beszéltél,
a sejtés izgalmáról, hogyan sajátítod ki
a folyton megújuló ismeretlent,
mint bokrok tövisén fennakadt
pillanatot, hogy feltöltsed a *bármilyen*
könnyűségével. Amikor az sem
zavar, hogy a következmények ugyanúgy
beláthatatlanok, mint a görbületek.
Meséltél a jelenlét és hiány
esetlegességéről, hogy mindez tőlünk függ,
és a szomszédos felületek viszonyától.
Búcsúzóul kérted, hazafelé menet
csukott szemmel tegyék pár lépést
a zsúfolt sétálóutcán. Olykor
egy botlás is elég a felismeréshez.

HOLNAP VOLT

ma azon igyekeztem hogy még ne emlékezzem a holnapra
játék nélküli megfejtésre előrehozott választásra
hogy elfeledjem a megtörténtté válás eljövendő
perceit centiméterről centiméterre közelebb
az ismert bekövetkezéshez az orrlyukak tágabb
értelemben sem szívhatnak be ismerősebb levegőt
hát ezt akartam elkerülni ott ültünk mi hárman
te én és a holnap a nagyszobában mindhiába azt
inhalálva hogy ezután annyi minden várt még ránk
hogy majd annyi mindent eldoboltunk egymás mellkasán

LÉNYEGÉBEN SÚLYTALAN

Azelőtt,
hogy fejünkre omlott a mennyezet,
olyannak hittelek, mint Atlasz a festményen,
amit egy amerikai galéria kínálatában láttam:
az óriás úgy kapaszkodik a bolygóba,
mintha a gravitáció ellentétes erővel hatna rá,
de ragaszkodása legyőzi a taszítást.

Feltételeztem, ha rád nehezedne
a mindenség, gond nélkül elbírnád,
de kevesebb is elég volt a megroppanáshoz,
például a mágneses erővonalak sűrűsödése,
akár a plafont befutó hajszálerek,
s te mindig jó érzékkel hagytad el a szobát.

Azután kértelek,
segíts félreérteni
a várakozást,
az első busz meghitt motorzúgását,
a csomagokat, a cipő orrán a fókuszot,
tenyeredben a leszakadt mennyezetdarabot.

Ez nem törésvonal,
talán csak bolygóközi talány,
vállamon az égbolt:
a titán súlylökése,
ahogy görcsösen ragaszkodik az elengedéshez.

(Most egymástól elfelé zuhanunk,
repülés híján az emlékezés marad,
hogya szabadon eső test lényegében súlytalan.)

A BECSAPÓDÁS MORFOLÓGIÁJA

(0)

(A röppályák kereszteződése
feltétele az ütközésnek,
ami e feltétel teljesülésével
sem feltétlenül következik be.)
Rajtunk kívül álló okok vagyunk,
és folyton köntörfalakba ütközünk.
A vizsgált objektumok tehát:
1) a perselybe gyűjtött hiány,
2) a cipőre száradt idő és a
3) természeti jelenségek jelentése.

(1)

Itt feledett érmék nyughelye
a közös élményekre gyűjtés
bohócsipkás emlékezete.
Ott zörög és csörren
porcelán belsőben
egy nyaralás vagy akármi ígérete,
és már megszámolni sincs merszem,
mennyit értünk valaha.

(2)

(A *valaha* óta eltelt
bármennyi behelyettesíthető
felvizezett színekkel.)
A száradó por és kosz, akár
belénk programozott sejthalál.
Csak addig, amíg. Mert
amint már nem használható,
vitorlát bont és elhajóz.

(3)

Egyedül ülök a rakparton veled,
csavargatjuk ruhánkból a vizet.
Semmire sem jó alkalom.
A zápor végrendelete szerint
ránk hagyott páratartalom
bágyadt izzadsággal keveredik.
Balzsama a fény (sártestünkbe dörzsöli),
lehelete szél (kocogtatja csontjaink).

(0)

(Keresed,
hol ér körbe,
mielőtt
elkezdődne,
esemény nélkül
maradunk megint.)

EBBEN A HÓNAPBAN

Ebben a hónapban mindent utálok,
fejemben a kintről kontrollált káoszt,
hogyan elkezdődött, és hogy majd véget ér,
minden vissza- és előretekintést.

Ebben a hónapban mindent utálok,
az optimális testzsírszázalékot,
a lelki kényszereket, a miegymást,
a megfogalmazásra váró hiányt,

dopaminért sóvárgó nappalokat,
szuperegómat (egyre csak halogat),
járdára terített galambtetemet,
húsosát, vegát, savasat, menteset.

Ez a hónap is úgy-ahogy szabályos,
ebben a hónapban megint rád várok.

A HATÁRTALAN ÉGBOLT

Már bebolyongtam a csillagrendszeredet szavaimmal,
átgravitáltam a tér végtelen űr-mezején.
Röppályám emlékek nyomvonalára simulva
szárnyaszegettséggel lengte be napjaimat.

Mennyire untam a néma kiáltást visszaköhögni!
Vákuum a lelkem, hang nélküli tiszta magány.
Napszél tépte vitorlám, és már nincs, ami hajtson,
bárhova is visz az út, súlytalanul lebegek.

Nyelvem alá temetett türelemmel várom a fényed.
Megváltó sugarát merrefelé tereled?
Hol van a pont, ahová e sorok még éppen elérnek?
Meddig serceg a toll? Tintanyomot hagy-e majd?

Így élek. Kisbolygóként pár hexameterben.
Benned visszhangzó céltalan aszteroid.
Szűkre szabott az időnk. Becsapódás, ennyi jutott csak:
gondatlanságból elkövetett szerelem.

TÖRÉSVONAL

E.-nek

megváltozott az idő	hangulata tájidegen
állítmány vagy	bár korántsem
ugyanazt látod mint	korábban mégis ugyanazt
nézed a lappangó nemléte	ahogy kettőnk közé
oson és magyarázgatod	hogyan behavazott domb-
oldal helyett térdig	a közép-szer sarában
neutronok közönyével	bámulunk egymásra
(mit vártál mit vártam)	a bizonyosság terhe
akár a krónikus kórság	mindent átalakít formál
végül úgysem marad	semmi csak te magad
mint betonban hagyott	tenyér lenyomata
visszakunorodik nyaklik	beléd a végtelenített
idő magába olvaszt	a földkéreg beépülsz
a tájba mint sokan	mások egy leszel
kóbor kontinensekkel	a törésvonalak mentén
majd meglátod merre	sodornak földtani
erőhatások	

ELCSENDESÜLÉS

Ez az a délután,
figyelem a lélegző februárt,
a nyitott ablakban zajló folyamatokat,
a láthatatlan erőket,
az engedelmes áramlást.
Mintha mellkas tágnulna
és süppedne egyenletesen,
a függöny ficáukol,
titkokat lebbent fel.
Akár halántékon a verejtékcsepp,
így váltál ki belőlem
látszólag mozdulatlanul.

A nyúlékony árnyak
lassan előntik a kertet,
megszűnnek a formák,
de még éppen tapintható
a párhuzamos ellentétekből
születő szintézis, ahogy
egyensúlyra törekszik
és helyére zökken
minden törvényszerűség.

A BEZÁRTSÁG ANATÓMIÁJA

Precíz bemetszés az ég alján,
az átázott textúrából vörös
fény csöpög a tájra. Már mióta
nem számolom a hajnali hegeket,
csak úgy átfolyatom a reggeleket
az aszúros emlékezeten.

Ez a nap is így indult,
a köröm vájta tapétára
leheltem lelkem morzsalékát.

A tudat a sarokban, mint szű
a fában, ha serceg, tompán
reszket, vonaglik, új utat
kutat, menekülne, de nincs hova,
társas magányzárka lett otthona.
Az ajtófélfára festett jelek,
akár rabosító négy pecsét:
Kérjük, halkítsa le közérzetét!

A felboncolt hiány ciklusa.
Íme, túl sok lett a kevés,
annyit szorongattam, hogy
felhólyagosodott a türelem,
miközben csontjai meszes
szilánkjait pergette ki
a megrepedt mennyezet.

Ezek újraöntött alapok, vigyázz!
Bár ideiglenes építmény, bezár
ólagos, mint a teremtés, ahogy
épp magamról szaggatom
le a túlnőtt részeket, aztán

a meglazult szemhéjakra át
visszapislogom magamba
a szórakozottan a falakra
telepedő belső szerveket.

(Nincsen szélesség és nincsen
hosszúság, csupán a távolság
tartós, a távolságtartás
és a befelé bomló mélység, amint
óvatos lázadással elképzelem
az élet vonalát tenyereden.)

VISSZAZUHANUNK

Álmomban jelzőtüzeket gyűjtök
a párhuzamos vonalak kezdő-
pontjánál,
hogyan legyen hová
visszazuhanni, ha az emlékezet
égésterméke végleg betölti
a teret, és fullasztóak lesznek
a reggelek.

Hogyan legyen miből,
ha már késő lesz bármihez,
az elhasznált szobai levegőt
bepalackozom, ilyenkor moccan
meg arcodon az ébredés.

Egyszer visszazuhanunk majd
a lakatlan álomba, ahol át-
szakítjuk az eget, izmaink
bénultak, légzésünk rend-
szertelen.

Ott megtudjuk, miért
örök és tagolatlan a vonzás,
ahogyan konvex és konkáv
összeáll, és nem látni sehol
illesztéseket.

AZ IDŐ VALAMELY VÉGÉN

Valahol az idő valamely végén,
egy tapintható, üres villanásban
a felhasadt térköz alá bújtunk be,
ujjunkkal *pszt!*-t intettünk arra várva,

hogy többé már ne emlékezzenek ránk,
a létezés érdeme legyen másé,
ihletet ne meríthessen belőlünk
emberi dráma, isteni színjáték.

E lepelben oszthatatlanok vagyunk,
közös terünket egymással béleli
ki az összes eseménydús sóhajtás és
nyögés, míg végül senki sem értheti,

hogy halál- vagy életközeli élmény
elbújni az idő valamely végén.

TANÚFAL

(4)

Voltunk

A távolság dacosan közénk nő, építkezik
bennünk az eljövendő. Ki itt, ki ott. Ma
pont 3421 napnyira járok a lakható zónától,
és egyre távolodom. Itt élek, te ott. Vagyok,
mint északi tengerparton hagyott porózus
lábnyom, viharba hajított papírrepülő, az élet
fennkölt mellékterméke.

(3)

Vagyunk

Áttetszőbbnek kellene lenned, mondtad,
akár az ablaküvegen a tükörkép, ami hagyja,
hogy a világ átfolyjon rajta, miközben
leszűri a testmeleg lényeket. A végtelent
egy karhosszal megtoldani, de jó lenne!
Mégis, az idő zápfoga kímélet nélkül
aprít, belülről felőröl.

(2)

Szeretünk

Jöttödre még a csempesor is felderül,
pedig kopott színeit széthordta vagy
harmincakárhány év. Mióta ilyen hatással
vagy a dolgokra, kevésbé ragaszkodom
a hétköznapi állandókhoz: teniszütővel
legyet kergetek, konyhaasztalon alszom,
cipősdobozból várat építetek.

(1)

Találkozunk

Hiszel a napsütésben, kávéét kortyolsz,
mások fejének helyére kisbolygót képzelsz,
 kozmikus mosolyokat. Bár a földre
hamuzol, ahogy szakadt szandáloed éjjeli okain
merengsz, mégis van benned valami könnyed,
szívszorítóan békés. Ha melléd ülök,
talán fel sem kelek többet.

MEGFEJTI
MAGÁT

JELEN LENNI

A sorvadó tekinteten át
mélyen belátni a szemgödörbe
a porlepte gondolatokig,
ahol megrekedt az idő,
és a félbetört mozdulatok mentén
kiszáradt végtagok sorjáznak.

Láthatatlant tapint
a sötétben, a szárazságot éjjeli
képekkel oldja: álmában tenger
vagy patak partján ül,
ebihalakat bámul vizeshordóban,
bárkinek a nevét írja a vízre,
hullámozás, csobogás, kopolyás
lárvák rajzása oszlatja szét.

Aztán, mintha kerítésleceket
venne sorra, melyek képzeletbeli
tereket választanak el benne,
számolja a másodperceket,
hogyan mennyi idő, míg válaszok helyett
a mélységen keresztül megfejtje magát.

(A kút mellett állva
mindvégig jelen lenni,
hangtalan mondatokba
font alkalmi semmi,
puha csobbanás után
a ráncatlan felszín.)

AZ ÁGYBÉLI RUTINOK MOZDÍTHATATLANSÁGA

Régebben megnyugtatót a tudat,
hogy ha elindulok egyenesen,
egy idő után saját nyomaimon lépkedek –
elalvás előtt erre mindig szívesen gondoltam.

Olyankor
a párnahuzat cirádás vászna
helyett az égbolt sarkait vettem sorra,
számláltam a szemhéjam mögé betáplált,
képzelt utazásaim egyensúlyvesztését,

míg
a boltozat ingoványos,
hűs nyugalma rám terült, és
ismertem pár csillagképet,
általános összefüggést
(hányszor kell a tengelyünk körül
megperdülni, hogy a szédüléstől fel-
borítsuk a cserepes virágot,
vagy milyen magasból ugorjunk le,
hogy még éppen ne fájjon),

aztán
magamra húztam a firmamentum rongypokrócát,
s a csillagok ütötte réseken át
néztem, ahogy lomhán belém csordogál
a fényes feloldozás.

Ébredéskor
nehezen eltávolítható, beszáradt foltok:

tőlem jobbra kósza igény a mindenségre,
tőlem balra kávéspohár, alján alvadt cukor,
a karamellizált felhőkből dús kazlat raktam,
hogy megnyújtóztassam benne tekintetem.

–

Régebben megnyugtatót a tudat,
hogy ha elindulok egyenesen,
egy idő után saját nyomaimon lépkedek.

KAKAÓS TEJ

9 óra 32 perc
épp az imént
jutott eszembe
első steril emlékeim egyike
mikor negyedszázada átszöktem
az utca túlfelére
(kis lépés apának
nagy lépés a négyévesnek)
hatalmasnak tűnt a táv
és a következménye
beláthatatlannak mint

9 óra 33 perc
egy héttel ezelőtt
a szűk utcában
a régi ház előtt elsétálva
igazolta a látvány (érzés?)
a viszonylagosság törvényét
hogyan felnőve minden
zsugorodik sorvad látod (érezed?)
távolságok magasságok vagy éppen
a megbicsakló horizontból
kiloccsanó napfény

9 óra 31 perc
hogyan megnézzem ép-e
a kakaós tej zacskóját
kétszer ellenőriztem
sértetlen pedig
tapintásra is kisebbnek tűnt
mint amire emlékszem
mostanában ritkábban

iszom kakaót tudod
az áll rajta hogy
450 ml

9 óra 34 perc
minden dolog
mértéke az ember
a felépített ház
az utca túloldala
a szomszéd néni (nagymama?)
otthonkáján a zsírfolt
a bolti hűtőregál
a neoncső duruzsolása
az összegyűrt bankó
50 ml zsírszegény letargia

BORN SLIPPY

(csúszósan születtem
szülőcsatorna vize
áztatott
és partra vetett ide
láthatod
a táguló semmibe
csúszósan születtem)

június 21.
alig négy hete de
éppen egyetlen emlékem
(bizonyosan a leghaszontalanabb)
és temérdek elfecsérelt
lehetőségem maradt
azon a napon a
fényben tölthető percek kicsúcsosodnak
tehát ennél hosszabb nem
ennél már csak rövidebb lesz
alig négy hete de
csak eddig terjed emlékezetem

a kilencvenes évek első felében
a híd alatti játszótér rejtekére
viszont mégis tisztán:
patak gázló békák
bősz tetris-bajnokság
egy traktor elhasznált megárvult abroncsán
a nagyobbaknál bmx
kopott magnó *under the bridge*
otthonról csórt talpas cigik
mederben épülő gát
olcsó történetek

a megosztott magányt
fűszálanként vízbe
szóró gyereksereg

később
talán épp egy június 21-én
újjászületés gyanánt
megpróbáltam másik híddal
másik patakkal másik évtizeddel
ugyanazt máshogy mindhiába
(önazonosságom hiánya?)
a kétezres években
belém nőttek félelmek
(ki emlékszik egy tartalommentes életre?)

–

a híd alatt futkosó patkány üvöltése
hazáig örvénylett
a tompuló fényben

(csúszósan születtem
a táguló semmibe
láthatod
partra vetett ide és
áztatott
szülőcsatorna vize
csúszósan születtem)

KERÉK, PALATETŐ, ERDŐSÁV

J.-nek

A kerékre gondolok, ami a nagyszülők kertjében hevert, habár nem is kerék volt, jobb híján neveztük csak így, valójában méretes fa kábeldob vesztegelt ott, az előző tulaj hagyta hátra, mi persze kisajátítottuk arra a nyárra, ültünk rajta, megosztottuk egymással élet-tapasztalásainkat, miközben hallgattuk, hogy nagyapa a műhelyben barkácsol.

A palatetőre gondolok, szürke hullámaira, ahogy magába szívta a sűrűsödő napsugarakat, elfedve az ormótlan garázst a szerelőaknával, mellette sárgabarackfa, onnan másztunk fel a tetőre unalmas júliusi napokon, felvettük a hullámok alakját, belezsibbadtunk a fénybe, míg lehunyt szemmel füleltük a baromfiól lakóinak szorgos csipkelődését.

Az erdősávra gondolok, a keskeny határvonalra, egyik felén vadnyulak lucernaföldön, másik felén reptér, kifutópálya, a két világ közt amorf akácfák lombjai alatt húzódó mély árnyék, akár lövészárók, ahová a forróság elől bújtunk el, hogy eldöntsük, hazafelé melyikünk legyen, aki majd a földutat övező agyagfalba vájt rókalyukak mellett halad.

Az otthonra gondolok, és mindenre, amit ilyenkor hallanál, a kerékre, ami forgott, majd őszre eltűnt, ahogy apád is a válás után, a városra, ami később felzabált és visszahányt egy még nagyobb városba, amellyel most is emésztitek egymást, ahol
nincs

palatető, barackfa, sőt park is alig, és a galambok
szárnysuhogása
elől elképzelt rókalyukakba menekülhetsz csupán.

TÁVOLODÓBAN A KÖZÉPPONTTÓL

a vasárnap délelőtti homályban
kirostált iratok kötegnyi tele-
jegyzetelt boríték bizonylatok
az asztalfiók kitépett tartalma
hever a padlón minden felbukik
mint másnap mikor fejfájósan

megláttam a falfirkát
a körúttól nem messze egy
kipufogógáztól megfeketedett
pesti bérház oldalán kiskapitális
törtfehér félkövér bradley
hand betűtípussal hogy
nem fontos

most újságkivágásokat olvasok
bennük borzasztó állandóságok mint
a száznyolcvan éve működő elem
mélytengerek rejtelmes világa
napkitörések energiarészecskéi
letapadt szemhéj alatt a gyulladás
miért gömb alakú a buborék

aztán fotóalbum
helyek ahol már nem vagyunk
ahogyan már nem leszünk
onnan távolodunk rakparton
kirakat tükréből villanyoszlop-
tól villanyoszlopig parkon
át dombokon sárga villamoshoz
az utca túloldalára amíg
már sehol sem vagyunk

mert
tényleg
nem fontos
miért gömb alakú bármi

CSIGAHÁZ

Tízéves vagyok, mikor először látlak.
Hűvös vagy és csontig hatolsz, mintha
mezítláb ácsorognék a nyári konyha
kőburkolatán. Gyorsan történik minden,
akár két lélegzetvétel közt a szünet,

egy elharapott szó. Most már tudom, ez
akár te is lehetnél, hogy ez éppen te vagy.
Leheletem tapintható, a lábam elé hullik,
szinte megbotlom benne, míg az egyutcsás
falun át a reggeli buszhoz igyekszem.
Elkerülhetetlen, hogy találkozzunk.
Nem lehet elrejtőzni ilyenkor, nem is
próbálkozol ezzel. Kíváncsian bámullak:
nem vagy egyedül, most már tudom,
hogy te sosem. Csak a hangok hagynak el
percekre, hódarát hord a szél
a hallójáratokba. Belém fagy a csend,
csaknem megroppant, ahogy jégcsappá
karcsúsodik egy távoli mozdulat,
az árokperti árvaság szürke szobra.
Mégis, már messziről kiszúrlak,
ahogy a dermedt kristályok először
kékről pirosra, majd pirosról kékre
váltak, és újra, és újra. Unottan,
mint egy klisé, ülsz a kapu előtti
lüktető csendben. Nem vagy szégyenlős,
macskák mosakszanak így jóllakottságuk
tompá kedélyével. A kimerevített kép
romantikus csendéletet idéz,
amit az aranymetszés precíz szikéje szabott
közel tökéletesre: az arccal a földön fekvő,

megfagyott holttest meztelensége úgy aránylik
a körülötte álló, jegyzetelő egyenruhások
és a pizsamás szomszédok meghitt vacogásához,
akár az élet a post mortem teljességhez.
Most már tudom, hogy szörnyen szabályos minden,
és te mindig. Fél perccel tovább nézlek
a kelletténél, ennyi idő egy bögre tejnek
is elég, hogy az analóg mikró sütő
ihatatlanná forralja. Lenyelem a
spirális pillanatot, még emészttem, hogy
ez akár te is lehetnél, hogy ez éppen
te vagy: vörös pír a nyelőcsővön, laktató
fájdalom, otthonmaradás az idegenségben.
Jóllehet még elég keveset, de azt

most
már
tudom,
hogy te is
emlékezni fogsz
rám, ha újra találkozunk.

MEGRIADNI

In memoriam B. I.

Azt mondta,
mióta pár éve ráéismélt
az elmúlás tényére,
sokszor semmibe révedő tekintettel
próbál értelmet verni a pillanatba.

Erre ő azt mondta,
hosszú, őszülő szakállán végigfuttatva
dohányfüstös ujjait, hogy mindezt már
gyerekkora óta tudja és viseli,
senkinek sem könnyű ez, fiú.

Látod a buszmegállóba költöző ködöt?
A hajnali órákban kopott közöny
rángatja az utcalámpák piszkos fényét.
Újabb éjjel nehezedett ránk, most
 kifújjuk szánkon
 a megfáradt álmokat,
s akár rozsdás zsanérra fűzött
ablakot, feszegeti a hátakat néhány
megfejtésre váró miegymás és ízé.
Ezt leszámítva minden ugyanaz marad:
polcon felejtett mesekönyvek összefirkált lapjai,
huszonöt évnyi porcelánba bújtatott porszem,
élet-ereklyék egy-egy kimerevített képen.
Látod,
összekarcsúsodik egy négyzetméteren az egész élet.

SIC TRANSIT

In memoriam T.J.

Váratlanul jött, mint a nyári eső,
nem karcolt kóbor villámot az égre,
mintha tintát borítana ki suta
mozdulattal, türelmetlen sötét lett.

Megkövült mozdulat, ahogy pólóját
épp fel- vagy levette volna – nem derül
ki már. Megszakítva maradt ültében
az ágyon, félig ruhában. Legbelül

befejezetlen hagyott mindent, egész
helyett törtékből kellett kiszámolni,
a magánytól összegyűrt ágyhuzaton
mi nehezebb: meghalni vagy álmodni?

Mint a nyári eső, váratlanul jött,
és nem várta meg, amíg felöltözött.

FORRÁSPONTON TÚL, KIHŰLÉSEN INNEN

Kifoszthatatlan tengerekről álmodsz,
az ősseves különös forgású
szerveződéséről, ízek és színek
szintéziséről, a kavargó formákat
egybeolvasztó nagymamáról, aki jóízűen
bólogat, a tálból még egy kanálnyit
tányérodra szed, majd visszamerül az anyag
áramló folyamába. Ezt a végtelent
kellene megértened, és az össze-össze-
koccanó porcelánok finom zaját.

Díszhalak akvárium-magánya ül
tekintetedbe, üveges szemmel bámulod
a test lassú illanását. Beleszédülsz
a terítő örvényeibe, koncentrálni
próbálsz, az evőeszközbe kapaszkodsz,
megtartod vele a csend súlyát.
Kikanalazod a felületek közti távolságot,
hogy az éjjel tömegvonzása újra tapinthatóvá
gyúrja felpuhult húsodat. Végül
a csillapíthatatlan ébredés.

VISSZATÉRNEK

Nem volt mindig így, ezért meg kellett dolgozni,
kiforgatni zsebeket, ingujjat feltűrni, nadrág-
szárat szaggatni, elásni mindent mélyre.

Még negyven év a teljes idomvesztésig,
hogy a felpuhult formák és szétfosló színek
visszatérjenek az alaktalan ősmatériába.

Senkit ne tévesszen meg a mozdulatlanság,
kívülről úgy tűnhet, hogy ez a magány,
de belül forrnak és munkálnak tovább

a rejtelmes hús-vér hangszerek: mellkasban
a dobogás, a feszes nyak, mint felhúrozott gitár
– mind a közjük tévedt csend ellen agitál.

Az üresedés visszhangja köröz a szálak között,
ide befűz pár kertvégi emléket kötőanyag gyanánt,
oda betold néhány viszonyítási pontot,

és ott lesz majd mindenütt, dombok tövében,
folyók és tavak partján, falvak félhomályában,
az éjszaka fény-fraktálos műholdfelvételén.

A némaság topográfiaja, ez minden, ami semmihez
sem elég, szólni kéne végre, de szólni már kevés,
mert visszatérnek, amíg a hallgatás beleegyezés.

CSAK ADDIG

Csak addig kell várnom, míg mindenki
elfelejti az üzemidőt. Hallgatni
rádiót, hogy az egyiptomi taxik
átlagos életkora magasabb,
mint az egyiptomiak átlagos életkora.
Hallgatni, hogyan öregszenek
az útmenti kőrisek. Ők már tudják,
meddig nőjenek: teherautónyi hiány
tenyészik lombjuk alatt.

Csak addig kell várnom, míg a lélegzet
még egyszer megreked a fák alatt.
Hallgatni, hogyan bűg és morajlik,
akár a fülemhez szorított
tengeri kagyló. Hallgatni
saját visszhangomat, hömpölygő
felhők bizonytalan körvonalát,
miféle csúcsok szaggatták
rongyossá szélüket.

Csak addig kell várnom, míg hajnalra
szétriad az utcazaj, megbújik
a vakolat alatt, úttest medrében,
ablakrácsok között. Hallgatni,
hogyan helyezkednek kényelembe
a tárgyak, mielőtt kikopik
a városból minden hang –
dobhártya se rezzen.
A fémízű csöndben levetközni,
míg alig tapintható a testen túli
táj. Az alak a formák-
ról ekkor már leválaszthatatlan.

Vállalni a tér viszonylagos irányait,
felcserélhetőségét, hogy egyszerre
közelít és távolodik minden,
mint a Necker-kocka oldalai.

HOL ÉR VÉGET

Magadba töltöd a reggeli
kávét, és várod, hogy
kiszorítsa az éjszaka
hálóján fönnakadt
fantomképeket. Évek óta
így teszel: sötétséget
űzöl sötétséggel. Szöveded
résein át távozik
a szemgödörben összegyűlt,
cseppfolyós káprázat: felázott
álmaid kihűlt szennyvize.
A poshadt lámpafényben
elképzeled, milyen lenne,
ha néha minden
visszafele történne.
Megtörténne visszafele
minden: kávéból vizet
főzni, kigombolni az
inget, kioldani a cipőfűzőt,
majd elindulni előre,
hátrad mögé szegezett
úti céllal. Sosem érkezni
meg, mindig csak máshova.
Megszületni végül.

ÜVEGIDŐ

Mégsem sziklaszilárd:
önmagába hömpölyög.
Látszólag mozdulatlanul
megfejt magát.